

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ερέτρια | Καποδιστρού | Εύβοιας | Ηρακλείου | Ημέρεως
Κοινό Πλαίσιο | Περιβολλογικές Καλύτες

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΒΙΖΟΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΦΡΕΝΤΕΡΙΚ ΜΠΕΝΤΑΛΙ

Ποπασωτηρίου
Ε Κ Δ Ο Σ Ε Ι Σ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ..... 13

ΜΕΡΟΣ Α'

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	21
Η δημιουργία του περιβάλλοντος	23
Αναδρομή στην προστασία του περιβάλλοντος	33
Πρώιμοι πολιτισμοί.....	33
Λίθινη εποχή στην Ελλάδα.....	35
Ελληνορωμαϊκή εποχή στην Ελλάδα	39
Μεσαίωνας στο Ανατολικό Ρωμαϊκό Κράτος.....	41
Μεσαίωνας στην ισλαμική επικράτεια	44
Μεσαίωνας στη δυτική Ευρώπη.....	45
Αναγέννηση και Διαφωτισμός στη δυτική Ευρώπη	47
Πρώτη Βιομηχανική Επανάσταση	49
Εποχή της οθωμανικής επικράτειας στην Ελλάδα.....	54
Η Ελλάδα μετά την ανεξαρτησία.....	57
Σύγχρονη εποχή	59
Ιδεολογίες και οικολογική επιστήμη των 20ό αιώνα.....	68
Το περιβάλλον στη σύγχρονη Ελλάδα.....	73
Το περιβαλλοντικό κίνημα στην Ελλάδα	97

ΜΕΡΟΣ Β'

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	117
Χαρακτηριστικά του φυσικού περιβάλλοντος.....	119
Γενικά.....	119
Χαρτογραφικές απεικονίσεις.....	120
Γεωμορφολογία.....	123
Εδαφογένεση	127
Έδαφος	129
Ταξινομήσεις εδαφών.....	140
Γεωικανότητα	143
Κλιματικά χαρακτηριστικά	151
Βιοκληματικά χαρακτηριστικά	156
Υδάτινο περιβάλλον.....	163
Γενικά	163
Επιφανειακά νερά.....	166
Υδρογραφικό δίκτυο	167
Λίμνες	168
Έλη	169
Υγρότοποι.....	170
Γεωμορφές εικθολών.....	171
Θάλασσα.....	174
Βιθός	177
Εμβια	179
Ταξινόμηση των εμβίων	179
Λειτουργίες των εμβίων	183
Βιογεωγραφικές κατανομές.....	192
Χερσαίες Βιοκοινότητες	195
Βλάστηση	195
Ταξινομήσεις βλάστησης	198
Χερσόβια πανίδα	210
Συμπεριφορές των ζώων.....	214
Βιοκοινότητες των υδάτων	217
Εκτίμηση της κατάστασης των Βιοκοινοτήτων	229
Περιοριστικοί και ρυθμιστικοί παράγοντες	229
Συνοχή των βιοκοινοτήτων.....	224

Βιολογική ποικιλομορφία	237
Βιολογική ποικιλομορφία και περιοριστικοί παράγοντες	240
Προβλέψεις της εξέλιξης των βιοκοινοτήτων	243
Δυναμική των πληθυσμιακών εξελίξεων	243
Ρυθμός αναπαραγωγής	245
Θηρισμότητα	246
Κατανομή σε ηλικίες	246
Επιδραση της πυκνότητας στους πληθυσμούς	252
Φέρουσσα Ικανότητα	254
Διαειδικές σχέσεις	255
Διαειδικός ανταγωνισμός	256
Άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν τους πληθυσμούς	260
Γενετικά αποτελεσματικός και ελάχιστος βιώσιμος πληθυσμός	263
Στρατηγικές επιβίωσης	264
Οικολογικοί θώκοι	267
Σταθερότητα και δυναμική των Βιοκοινοτήτων	270
● Οικομικά προστατευόμενες περιοχές	276
Προστατευόμενες περιοχές από την περιβαλλοντική νομοθεσία	276
Προστατευόμενες περιοχές από τη δασική νομοθεσία	278
Δίκτυο «Φύση 2000»	286
Σπάνια και απειλούμενα είδη	291
Προστατευτέες και προστατευόμενες περιοχές	292
Αρρές υπολογισμού των πιέσεων στο φυσικό περιβάλλον	295
Γενικά	295
Απόβλητα	296
Καταγραφή των πιέσεων	296
Προέλευση των πιέσεων	297
Πιέσεις από απόβλητα	298
Πιέσεις από δονήσεις και κραδασμούς	312
Πιέσεις από ηλεκτρομαγνητικά κύματα	313
Μαγνητικά πεδία	316
Πιέσεις από θόρυβο	325
Πιέσεις από την κατάληψη του φυσικού περιβάλλοντος	334

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	357
Γενικά	359
Μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων	364
Διαδικασίες εκτίμησης και αξιολόγησης επιπτώσεων	368
Κάλυψη και χρήσεις γης.....	380
Καταγραφή της κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος	383
Αξιολόγηση των πιέσεων	403
Αξιολόγηση μεταβολών στο τοπίο.....	419
Χαρακτηρισμός επιπτώσεων	421
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΓΧΡΩΜΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ	431
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	441
Ελληνόγλωσση	441
Ξενόγλωσση	448

| ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- 1 Brouwer, R., Leipert, C. (1998): *The role of environmental protection expenditures in a system of integrated economic and environmental accounting, theory, practice and future prospects*, CSERGE working paper GIC 98/01, Norwich.
- 2 Kauffmann, S. (1993): *The Origins of Order. Self-Organization and Selection in Evolution*. Oxford: Oxford University Press.
- 3 Root-Bernstein, R. S., Dillon P. F. (1997): Molecular Complementarity I: the Complementarity Theory of the Origin and Evolution of Life. *J. theor. Biol.* (1997) 188, 447- 479.
- 4 Turner, D. P., Ollinger, S. V., Kimball, J. S. (2004): Integrating Remote Sensing and Ecosystem Process for Landscape-to Regional-Scale Analysis of the Carbon Cycle. *BioScience* 54, 6 (2004): 573-84.
- 5 US-EPA (1998): *Ecological Research Strategy*, National Service Center for Environmental Publications, US.
- 6 Buckland, ST. (2002): *Introduction of distance sampling: estimating abundance of biological populations*, Oxford University Press.
- 7 Donovan T. M., Welden C. W. (2002): *Conservation Biology and Landscape Ecology*, Sinauer Associates, Sunderland, MA, USA.
- 8 Ehrlich P. R., Ehrlich A. H. (1991): *Environmental Ecology; the ecological effects of pollution disturbance and other stresses*, Academic Press, London.
- 9 Simpson, R. D., Christensen, N. L. (1997): *Ecosystem Function and Human Activities*, International, Tompson Publ.
- 10 Primack, R. (1998): *Essential of Conservation Biology* (2nd Ed), Sinauer Associates Inc.
- 11 Hamblen, C. (2004): *Conservation*, Cambridge University Press.
- 12 Foreman, D. (2004): *Rewilding North America. A Vision for Conservation in the 21st Century*, Island Press.
- 13 Bennett, A. F. (1997): Habitat linkages – a key element in an integrated landscape approach to conservation, *Parks*, 7(1): 43-49.
- 14 Bessinger S. R., MacCullough D. R. (2002): *Population viability analysis*, The University of Chicago Press, Chicago, USA.
- 15 Bowles, S., Choi, J. K., Hopfensitz, A. (2003): The Co-evolution of Individual Behaviors and Social Institutions. *Journal of Theoretical Biology*, 223:2, pp. 135 - 47.
- 16 Δελτίο Δομικής Νομοθεσίας (2004) Κτηριοδομικός Κανονισμός (Τίθεται όπως τροποποιήθη και συνεπληρώθη), τεύχος VI/2004, Αθήνα.
- 17 Ν. 3028/2002 Για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (Α' 153).
- 18 Καστοριάδης, Κ. (1981): *Η φαντασιακή θέσμιση της κοινωνίας*, Εκδόσεις Ράπτικας, Αθήνα.
- 19 Δεσποτόπουλος, Κ. (2001): *Φιλοσοφία και θεωρία του πολιτισμού*, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα.
- 20 Γαβρόγλου, Κ. (2004): *Το παρελθόν των Επιστημών ως Ιστορία, Πλανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης*.